

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Державної екологічної
інспекції Південно-Західного округу
(Миколаївська та Одеська області)

Аліна БОЛБАТ

«12» серпня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про міжрайонний відділ державного екологічного нагляду (контролю) природних
ресурсів Миколаївської області Державної екологічної інспекції
Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області)**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Міжрайонний відділ державного екологічного нагляду (контролю) природних ресурсів Миколаївської області є структурним підрозділом Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) (далі - Інспекція).

1.2. Міжрайонний відділ державного екологічного нагляду (контролю) природних ресурсів Миколаївської області Інспекції (далі – Відділ) у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр – міністра України, наказами Міністерства економіки та довкілля України, дорученнями Міністра економіки та довкілля України, його заступників, наказами Держекоінспекції, дорученнями Голови Держекоінспекції, актами Миколаївської обласної державної адміністрації та Миколаївської обласної ради, іншими актами законодавства України, Положенням про територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції, затвердженого наказом Міністерства Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 07 квітня 2020 року № 230, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 квітня 2020 р. за № 350/34633, Положенням про Державну екологічну інспекцію Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), (нова редакція, ідентифікаційний код 43879780), затвердженого наказом Державної екологічної інспекції України від 06.08.2026 № 121 а також цим положенням.

1.3. Відділом керує начальник Відділу, у відповідності до своєї посадової інструкції, який одночасно за посадою є старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

1.4. Відділ складається із посадових осіб інспекторського складу: начальника Відділу, заступника начальника Відділу, які одночасно за посадою є старшими державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) та головних спеціалістів, які одночасно за посадами є державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

1.5. У разі відсутності начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) його обов'язки виконує заступник. У разі відсутності начальника Відділу та заступника начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) обов'язки начальника Відділу виконують

головний спеціаліст - державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) цього Відділу, що визначений відповідним наказом.

1.6. Посадові інструкції співробітників Відділу затверджуються начальником Інспекції.

1.7. Відділ підпорядковується та звітує про свою роботу заступнику начальника Інспекції.

2. ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ВІДДІЛУ

2.1. Готувати та вносити пропозиції щодо вдосконалення чинного природоохоронного законодавства з врахуванням його практичного застосування.

2.2. Здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства:

про екологічну та радіаційну безпеку, про оцінку впливу на довкілля, про стратегічну екологічну оцінку, про моніторинг, звітність та верифікацію викидів парникових газів, зокрема:

щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля, висновків державної екологічної експертизи;

під час здійснення операцій з металобрухтом;

про охорону земель, надр, зокрема щодо:

консервації деградованих і малопродуктивних земель;

збереження водно-болотних угідь;

виконання екологічних вимог під час надання у власність і користування, зокрема в оренду, земельних ділянок;

здійснення заходів із запобігання забрудненню земель хімічними речовинами, відходами, стічними водами;

додержання режиму використання земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, а також територій, що підлягають особливій охороні;

додержання екологічних нормативів з питань використання та охорони земель; ведення будівельних робіт, видобування піску і гравію, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;

установлення та використання водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також додержання режиму використання їх територій;

використання та охорони надр;

про охорону, раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів, зокрема щодо:

виконання державних цільових, міждержавних та регіональних програм використання і охорони вод, відтворення водних ресурсів;

наявності та додержання умов дозволів, установлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, лімітів забору і використання води та скидання забруднюючих речовин;

права державної власності на води;

ведення водокористувачами обліку забору та використання вод, здійснення контролю за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води водних об'єктів у контрольних створах, а також подання відповідним органам звітів;

дотримання встановленого режиму господарської діяльності у зонах санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах, смугах відведення та берегових смугах водних шляхів, очисних та інших водогосподарських споруд і технічних пристроїв;

здійснення водокористувачами заходів із запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дошовими, сніговими) водами, що відводяться з їх території;

здійснення заходів з економного використання водних ресурсів;

використання води (водних об'єктів) відповідно до цілей та умов їх надання водокористувачам;

здійснення погоджених у встановленому порядку технологічних, лісомеліоративних, гідротехнічних та інших заходів щодо охорони вод від вичерпання, поліпшення їх стану, а також припинення скидання забруднених зворотних вод (стічні, шахтні, кар'єрні, дренажні води);

проведення робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води;

дотримання екологічних вимог під час проектування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів;

дотримання регламентів скидання промислових забруднених стічних чи шахтних, кар'єрних, рудникових вод з накопичувачів, норм і правил експлуатації технологічних водойм (ставки-охолоджувачі теплових і атомних станцій, рибоводні ставки, ставки-відстійники та інші);

про охорону атмосферного повітря, зокрема щодо:

виконання загальнодержавних, галузевих або регіональних природоохоронних програм;

наявності та додержання умов дозволів на викиди забруднюючих речовин;

забезпечення безперебійної ефективної роботи і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів забруднюючих речовин;

додержання нормативів у галузі охорони атмосферного повітря;

додержання екологічних показників нафтопродуктів (бензину автомобільного та дизельного палива), які реалізуються шляхом оптової та роздрібно торгівлі суб'єктами господарювання;

порядку провадження діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ у господарських цілях;

надання своєчасної, повної та достовірної інформації про стан атмосферного повітря, визначення видів і обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря;

про охорону, захист, використання та відтворення лісів, зокрема щодо:

пошкодження дерев і чагарників, знищення або пошкодження лісових культур, сіянців або саджанців у лісових розплідниках і на плантаціях, природного підросту та самосіву на землях, призначених під відновлення лісу, законності вирубування;

повноти та законності здійснених заходів щодо відтворення лісів, зокрема цінними та рідкісними породами дерев, породами, притаманними відповідному регіону, та повноти заходів з догляду за лісовими культурами на землях, призначених під відновлення лісу;

раціонального та невиснажливого використання лісових ресурсів;

добування продуктів лісу та використання лісових ресурсів;

здійснення комплексу необхідних заходів захисту для забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу, застосування пестицидів і агрохімікатів у лісовому господарстві та лісах;

використання полезахисних лісосмуг, водоохоронних і захисних лісових насаджень;

заготівлі деревини в порядку рубок головного користування та здійснення лісогосподарських заходів;

експлуатації нових і реконструйованих підприємств, цехів, агрегатів, транспортних шляхів, магістральних трубопроводів, комунальних та інших об'єктів, не забезпечених обладнанням, що запобігає шкідливому впливу на стан і відтворення лісів;

збереження корисної для лісу фауни;

про раціональне використання, відтворення і охорону об'єктів тваринного світу, зокрема щодо:

регулювання чисельності диких тварин;

використання і відтворення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тварин, занесених до Червоної книги України;

утримання та розведення диких тварин, які перебувають у стані неволі або в напіввільних умовах;

наявності документів, що підтверджують законність набуття диких тварин, у тому числі тих, що занесені до Червоної книги України;

наявності дозвільних документів на утримання та розведення диких тварин;

охорони середовища перебування, шляхів міграції, переселення, акліматизації і схрещування диких тварин;

ввезення в Україну і вивезення за її межі об'єктів тваринного світу та знарядь їх добування;

захисту диких тварин від жорстокого поводження;

законності набуття у приватну власність об'єктів тваринного світу;

про охорону, використання та відтворення водних біоресурсів, зокрема щодо:

зариблення, здійснення контрольованого вилову, акліматизації, рибицтва,

утримання і відтворення у неволі чи напіввільних умовах з комерційною та іншими цілями;

меліоративного вилову малоцінних і хижих видів риб, шкідливих водних організмів;

достовірності звітних даних про обсяги використання водних живих ресурсів;

охорони, використання водних біоресурсів у виключній (морській) економічній зоні України;

дотримання міжнародних договорів України в галузі регулювання риболовства;

штучного розведення, вирощування риби, інших водних живих ресурсів та їх використання в спеціальних товарних рибних господарствах;

порядку та умов здійснення промислового, любительського, спортивного, наукового рибацтва на водних об'єктах України;

забезпеченням рибозахисним обладнанням водозабірних споруд;

проведення рибозахисних заходів на водозабірних та інженерних спорудах меліоративних систем та вивчення технічного стану рибозахисного обладнання;

щодо наявності дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, дотримання їх умов;

про охорону, утримання і використання зелених насаджень;

про використання, охорону і відтворення об'єктів рослинного світу;

щодо дотримання правил створення, поповнення, зберігання, використання та державного обліку зоологічних, ботанічних колекцій і торгівлі ними;

з питань дотримання положень Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES);

під час ведення мисливського господарства та здійснення полювання;

про збереження об'єктів рослинного та тваринного світу, занесених до Червоної та Зеленої книг України, формування, збереження і використання екологічної мережі;

про охорону і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема щодо:

додержання режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

наявності лімітів і дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду та дотримання їх обсягів, відтворення природних ресурсів на території природно-заповідного фонду;

з питань запобігання утворенню та управління відходами, зокрема щодо:

збирання, перевезення, оброблення відходів;

дотримання суб'єктом господарювання у сфері управління відходами умов, встановлених дозволом на здійснення операцій з оброблення відходів;

подання декларацій про відходи;

ведення обліку відходів та подання звітності;

дотримання правил і режиму експлуатації об'єктів оброблення відходів;

перевезення небезпечних відходів через територію України та транскордонних перевезень небезпечних відходів;

виконання планів і програм у сфері управління відходами;

своєчасного та повного виконання заходів із захисту земель від засмічення та забруднення відходами;

у сфері хімічних джерел струму в частині забезпечення екологічної безпеки виробництва хімічних джерел струму та відновлення відпрацьованих хімічних джерел струму, ведення обліку обсягів накопичення відпрацьованих хімічних джерел струму та передачі їх для відновлення;

щодо дотримання заходів біологічної і генетичної безпеки стосовно біологічних об'єктів природного середовища під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованих організмів у відкритій системі;

у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів;

з питань поводженням з пестицидами і агрохімікатами;

у сфері реєстрації викидів та перенесення забруднювачів і відходів.

2.3. Проводить перевірки (у тому числі документальні) із застосуванням інструментально-лабораторного контролю, складає відповідно до законодавства акти за результатами здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства з питань, що належать до її компетенції, надає обов'язкові до виконання приписи щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства інформує дозвільні органи про надані приписи суб'єктам

господарювання, що провадять діяльність на підставі дозволів у сфері охорони навколишнього природного середовища та здійснює контроль за їх виконанням і здійснює лабораторні вимірювання (випробування);

2.4. Здійснює відбір проб ґрунтів та вод.

2.5. Готує пропозиції щодо надання територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування приписи щодо зупинення дії чи анулювання в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, квот, погоджень, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, поводження з небезпечними хімічними речовинами, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу (у тому числі водних біоресурсів), а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколишнього природного середовища.

2.6. Вимагає затримання судна в установленому законодавством порядку.

2.7. Вносить у встановленому порядку територіальним органам центральних органів виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування вимоги щодо приведення у відповідність із законодавством прийнятих ними рішень з питань, що належать до компетенції Інспекції.

2.8. Складає протоколи про адміністративні правопорушення та розглядає справи про адміністративні правопорушення, накладас адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом.

2.9. Пред'являє претензії про відшкодування шкоди, збитків і втрат, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства, розраховує розмір збитків.

2.10. Вживає відповідно до закону заходів щодо припинення самовільного користування надрами та забудови площ залягань корисних копалин з порушенням встановленого порядку.

2.11. Здійснює розгляд звернень громадян, підприємств, установ та організацій з питань, пов'язаних із діяльністю Інспекції.

2.12. Надає пропозиції щодо: видачі, зупинення дії чи анулювання в установленому законодавством порядку дозволів, ліцензій, сертифікатів, висновків, рішень, лімітів, квот, погоджень, свідоцтв на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, поводження з небезпечними хімічними речовинами, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу (у тому числі водних біоресурсів), а також щодо встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан навколишнього природного середовища.

2.13. Здійснює інші повноваження, визначені законами та Положенням про про Державну екологічну інспекцію Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області).

3. ПРАВА ВІДДІЛУ

3.1. Залучати до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців, спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками).

3.2. Залучати працівників правоохоронних органів до здійснення заходів з державного нагляду (контролю) з питань, що належать до компетенції Інспекції;

3.3. Одержувати безоплатно від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на Відділ завдань;

3.4. Скликати наради, утворювати комісії, робочі групи з питань, що належать до компетенції Відділу;

3.5. Користуватися безоплатно інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами;

3.6. Зупиняти транспортні (в тому числі плавучі) засоби та проводити їх огляд, огляд знарядь добування об'єктів рослинного та тваринного світу (в тому числі риби та інших водних живих ресурсів) у місцях їх добування, зберігання, перероблення та реалізації;

3.7. Вилучати в осіб знаряддя добування об'єктів тваринного світу (в тому числі водних живих ресурсів), транспортні (в тому числі плавучі) засоби, обладнання та предмети, що є знаряддям добування об'єктів тваринного світу (в тому числі риби та інших водних живих ресурсів), незаконно добуті природні ресурси і продукцію, що з них вироблена, незаконно набуті об'єкти тваринного світу або які утримуються з порушенням умов їх використання, та передавати їх відповідно до договорів на тимчасове утримання до зоологічних парків державної та комунальної форми власності, а також вилучати відповідні документи (ліцензії, дозволи тощо);

3.8. Здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжний засіб для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до її повноважень;

3.9. Здійснювати відбір проб викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів.

3.10. Проводити перевірку стану організації та здійснення виробничого контролю за дотриманням суб'єктами господарювання нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин, за здійсненням інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок, за дотриманням установлених нормативів гранично - допустимого скидання забруднюючих речовин, за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води об'єктів у контрольних створах і перевірку дотримання правил визначення якості вод;

3.11. Викликати громадян та посадових осіб органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування для одержання усних та письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Інспекції;

3.12. Здійснювати збирання, обробку та проводити аналіз інформації щодо дотримання вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Інспекції;

3.13. Безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку підприємства, установи та організації під час здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та з метою здійснення розрахунку розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій;

3.14. Здійснювати розрахунок розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави з питань, що належать до її компетенції, внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій, у тому числі з початку дії правового режиму воєнного стану.

3.15. Доставляти осіб, які вчинили порушення вимог законодавства з питань, що належать до її компетенції, до правоохоронних органів, органів Держприкордонслужби або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, якщо особу порушника неможливо встановити на місці вчинення правопорушення;

3.16. Передавати правоохоронним органам матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки кримінального правопорушення.

3.17. Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) наділяються відповідно до законодавства правом носіння форми встановленого зразка, правом носіння та зберігання вогнепальної зброї в порядку, визначеному законодавством;

3.18. Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного (Миколаївська та Одеська області) округу за наказом Голови Держекоінспекції та/або наказом керівника Інспекції можуть здійснювати державний нагляд (контроль) на території, не віднесеній до повноважень Інспекції.

4. ІНШІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ

4.1. Відділ очолює начальник Відділу, який призначається на посаду і звільняється з посади начальником Інспекції у встановленому порядку і має відповідати кваліфікаційним вимогам.

4.2. Співробітники Відділу призначаються на посади та звільняються з посад начальником Інспекції відповідно до законодавства і мають відповідати кваліфікаційним вимогам.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. Співробітники Відділу несуть дисциплінарну, майнову, адміністративну чи кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством України:

- за неякісне або несвочасне виконання посадових завдань та обов'язків визначених посадовою інструкцією, доручень та наказів начальника Інспекції, а також доручень першого заступника начальника Інспекції та/або заступника начальника Інспекції, відповідно до розподілу обов'язків керівників Інспекції;
- за порушення норм етики поведінки державного службовця, обмежень пов'язаних з проходженням держслужби, правил внутрішнього трудового розпорядку Інспекції;
- за невиконання вимог правил техніки безпеки;
- за пошкодження чи втрату закріпленого за ними майна.

Погоджено:

Заступник начальника
міжрайонного відділу державного
екологічного нагляду (контролю)
природних ресурсів Миколаївської
області)

(підпис)

Інна КОНДРАТЬЄВА
(ім'я, прізвище)

12.02.2026
(дата)

